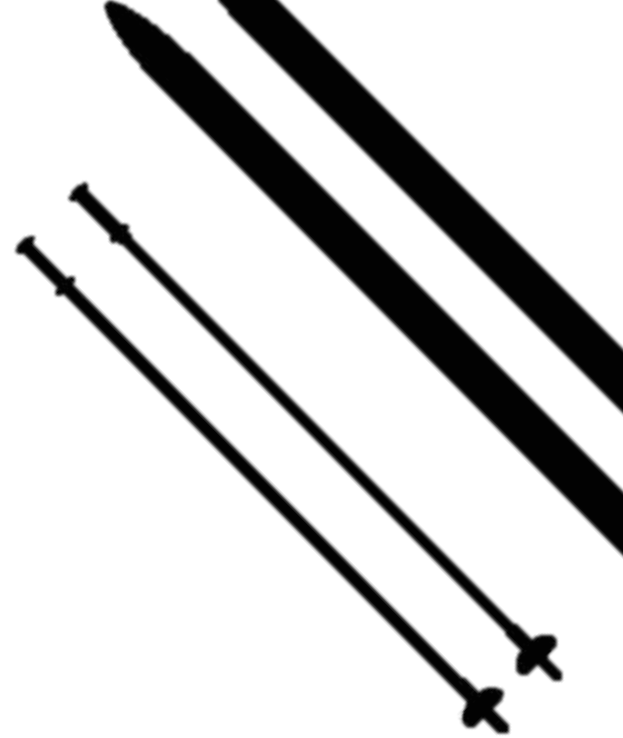

BESSEMERSKOLAN

Vad kostar drömmen?

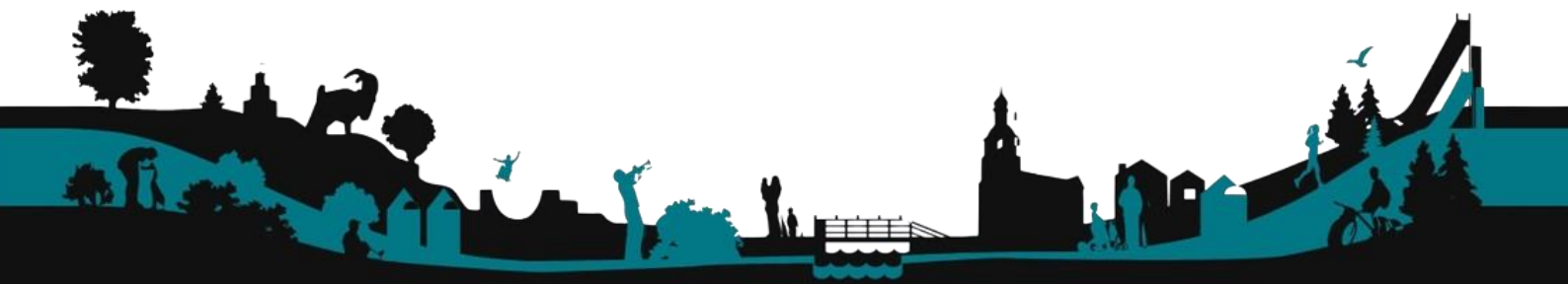
-En analys av de ekonomiska riskerna med att satsa på en karriär inom längdskidåkning utan att nå världseliten

Walter Söderqvist & Frode Montelius Risberg

EK23B Bessemerskolan

Läsåret 2025/2026

Handledare Jenny Olsson

Abstract

Pursuing an elite career in cross-country skiing is a common dream among young athletes in Sweden. For a small number of athletes, this pursuit results in international success, major championships, and the possibility of earning a living from sport. For the majority, however, the reality is considerably more complex. High training demands, extensive travel, and expensive equipment create significant financial challenges, while income from sport often remains limited or uncertain. The aim of this study is to examine the economic risks associated with investing in a cross-country skiing career without reaching the world elite, and to analyze how these risks may affect athletes' personal finances and future career opportunities.

The study is based on a quantitative research design using a questionnaire survey. A total of 25 respondents, consisting of active and former elite-oriented cross-country skiers aged approximately 18–32 years, participated in the study. The questionnaire focused on annual costs related to training and competition, income connected to sport, sources of funding, financial security during the competitive season, and the perceived impact of elite sport on education, work, and long-term career prospects. The collected data were analysed in relation to theories on dual careers, career transitions, and Social Cognitive Career Theory.

The results indicate that elite cross-country skiing is characterised by high annual costs and low or irregular sport-related income for most athletes. Many respondents rely on financial support from family members, sponsors, or clubs, and a substantial proportion report that their sporting commitment has led to postponed studies, reduced employment opportunities, or delayed entry into the labour market. Economic insecurity and concern about future personal finances are common, particularly during competitive seasons when costs are highest. Despite these challenges, many athletes continue their investment in sport, driven by strong motivation, athletic identity, and expectations of future success.

Overall, the study demonstrates that pursuing an elite career in cross-country skiing involves considerable economic risks and potential long-term consequences. These findings underline the importance of informed decision-making and increased awareness of financial conditions for young athletes considering an elite sports career.

Innehållsförteckning

Kap 1. Inledning	4
1.1 Bakgrund	4
1.2 Syfte	5
1.3 Frågeställningar	5
Kap 3. Teoretisk bakgrund	10
3.3 Dubbla karriärvägar: kombinationen av idrott och utbildning	11
3.4 Teoretiska modeller för att förstå idrottares karriärval och övergångar	12
3.4.1 Social Cognitive Career Theory (SCCT)	12
3.4.2 Holistiska karriärutvecklingsmodellen	12
3.5 Sammanfattning av den teoretiska ramen	13
Kap 4. Resultat	14
4.1 Respondenternas bakgrund och idrottsliga erfarenheter	14
4.2 Ekonomiska förutsättningar för elitsatsning inom längdskidåkning	15
4.3 Finansiering och privata ekonomiska resurser	16
4.4 Påverkan på studier, arbete och vardagsekonomi	17
4.5 Ekonomisk trygghet, begränsningar och framtidsoro	18
Kap 5. Analys	20
5.1 Ekonomiska risker kopplade till elitsatsning inom längdskidåkning	20
5.2 Obalansen mellan kostnader och inkomster som strukturellt problem	21
5.3 Finansiering, beroende och ojämlika förutsättningar	21
5.4 Elitsatsningens påverkan på studier och arbete	22
5.5 Ekonomisk otrygghet och dess konsekvenser under den aktiva karriären	22
5.6 Framtida privatekonomi och karriärmöjligheter efter idrottskarriären	23
5.7 Varför fortsätter idrottare trots ekonomiska risker?	23
5.8 Samlad analys i relation till studiens syfte	24
Kap 6. Diskussion	25
Kap 7. Källförteckning	28
Rapporter	28
Tidningsartiklar	29
Kap 8. Bilagor	29

Kap 1. Inledning

1.1 Bakgrund

Att satsa helhjärtat på en idrottskarriär är en dröm för många unga människor. För vissa leder drömmen till internationella framgångar, stora mästerskap och möjligheten att leva på sin idrott. För majoriteten blir verkligheten dock betydligt mer komplex. Forskning och rapporter visar att endast ett fåtal längdskidåkare når den yttersta världseliten, medan många satsande åkare kämpar för att få ekonomin att gå ihop under sin aktiva karriär (Bromér, 2012; Svenska Skidförbundet, 2023). Trots hård träning, stora uppoffringar och betydande kostnader är vägen till toppen ofta lång och osäker (Stambulova & Wylleman, 2020).

Längdskidåkare är en av Sveriges mest traditionsrika idrotter och har under en lång tid haft en stark förankring i landets idrottskultur. Samtidigt är det en sport som kräver omfattande investeringar i form av utrustning, träningsläger, tävlingar och resor. För många unga skidåkare innebär detta att de redan i tonåren måste göra val som påverkar deras framtid: att satsa heltid på idrotten eller att välja en mer traditionell väg via studier och arbete. Även för de som befinner sig mitt i sin elitsatsning kan det vara svårt att få ekonomin att gå runt, då inkomster från sponsorer, klubbar eller förbund sällan täcker kostnaderna. För tidigare aktiva längdskidåkare som avslutat sin satsning kan ekonomiska beslut under karriären dessutom ha långsiktiga konsekvenser för framtida och karriärmöjligheter.

I Sverige finns flera exempel på aktiva skidåkare på hög nationell nivå som haft en mycket begränsad inkomst. Enligt en artikel i *Svenska dagbladet* (2023) levde världscupsåkaren Leo Johansson på endast 7 000 kronor i månaden under en säsong, trots att han tävlade på högsta nivå. Svenska Skidförbundets rapport *Svensk tjej- och damskidåkning – uppföljning och utveckling* (2023) beskriver dessutom ekonomi som en av de största orsakerna till att unga skidåkare avslutar sina satsningar i förtid.

Mot denna bakgrund blir det relevant att undersöka vilka ekonomiska risker som är kopplade till en karriär inom längdskidåkning, hur dessa påverkar individens framtid och hur olika livsval påverkas beroende på var i karriären man befinner sig. Denna studie belyser därför tre olika perspektiv: unga skidåkare som står inför valet att satsa, aktiva åkare som försöker leva

på sin idrott, samt tidigare aktiva som avslutat sin satsning och ser tillbaka på de ekonomiska konsekvenserna.

1.2 Syfte

Syftet med denna studie är att undersöka vilka ekonomiska risker som är kopplade till en elitsatsning inom längdskidåkning och hur dessa kan påverka individens framtida privatekonomi och karriärmöjligheter. Genom att belysa tre olika perspektiv, unga skidåkare som står inför valet att satsa, aktiva åkare under sin satsning och tidigare aktiva vill studien bidra med en bredare förståelse för vilka konsekvenser en idrottssatsning kan få på både kort och lång sikt.

1.3 Frågeställningar

För att kunna uppnå syftet med studien och få en tydligare bild av hur en elitsatsning inom längdskidåkning påverkar ekonomin har vi formulerat följande frågeställningar. Dessa ska fungera som vägledning genom hela arbetet och ligger till grund för både enkäten och den analys som görs i senare kapitel.

1. Vilka ekonomiska risker finns kopplade till en idrottssatsning jämfört med en mer traditionell väg via studier eller arbete?

Denna fråga syftar till att undersöka vilka ekonomiska utmaningar och kostnader som längdskidåkare möter under sin satsning. Här ingår bland annat utrustning, resor, träningsläger, samt hur dessa utgifter förhåller sig till möjligheter att försörja sig genom arbete eller studier.

2. Hur kan dessa konsekvenser påverka individens framtida privatekonomi och karriärmöjligheter?

Denna fråga handlar om att förstå de långsiktiga effekterna av en idrottssatsning. Hur påverkas möjligheterna till sparande, bostadsköp eller karriärval? Finns det ekonomiska nackdelar eller fördelar som följer med även efter att den aktiva karriären är över?

Genom att besvara dessa frågeställningar hoppas studien kunna ge en bredare bild av vilka riska och konsekvenser som följer med en satsning på längdskidåkning, samt hur dessa kan skilja sig från en mer traditionell väg via utbildning och arbete.

Kap 2. Metod

Detta kapitel beskriver hur undersökningen genomförts och vilken metod som använts för att samla in och bearbeta materialet. Kapitlet består av två delar: genomförande och metodteori.

2.1 Genomförande

2.1.1 Datainsamling och urval

Undersökningen bygger på en kvantitativ metod i form av en enkät. Enkäten skapades i Google Forms och bestod av frågor om idrottarnas ålder, nivå, kostnader, inkomster, finansiering, samt upplevda ekonomiska konsekvenser av deras elitsatsning. Frågorna utformades för att kunna besvara studiens syfte och frågeställningar, och inkluderade både fasta svarsalternativ och skalfrågor. Enkäten skickades ut till aktiva och tidigare aktiva längdskidåkare mellan 18 och 32 år. Urvalet skedde genom personliga kontakter, sociala medier och genom tränare inom längdskidåkning som vidarebefordrade enkäten till sina aktiva. Totalt samlades **25 svar in**, samtliga från personer som satsar eller har satsat seriöst på längdskidåkning på nationell eller internationell nivå. Enkätens fullständiga frågor finns presenterade i Bilaga 1. Eftersom målet var att få in svar från personer med verklig erfarenhet av elitsatsning användes ett riktat urval ("purposive sampling"). Detta innebär att respondenter valdes utifrån att de tillhör den grupp som studien avser att undersöka. Namn samlades in frivilligt, men all data behandlades hemligt och presenteras anonymiserat i rapporten.

2.1.2 Litteraturstudie

Utöver enkäten genomfördes en litteraturstudie för att skapa en teoretisk ram för analysen. Material söktes främst via **Diva-portal**, som är en databas med vetenskapliga uppsatser och rapporter från svenska universitet. Sökorden som användes var bland annat:

- "elitidrott ekonomi"
- "dual career sport"
- "athlete career economy"
- "ekonomiska konsekvenser idrott"

- ”längdskidåkning ekonomi”

Utifrån träffarna valdes material som berör ekonomiska villkor inom elitidrott, idrottares karriärvägar, dubbla karriärer samt teoretiska modeller för karriärutveckling. Dessa teorier används senare i analyskapitlet för att tolka resultatet av enkätundersökningen.

2.1.3 Bearbetning av material

Enkätsvaren sammanställdes i Google Forms och exporterades till kalkylblad för vidare analys. Resultaten sorterades efter de teman som ligger nära studiens frågeställningar: kostnader, inkomster, finansiering, ekonomisk trygghet, framtidstro och påverkan på karriärmöjligheter. Därefter jämfördes resultaten med teorierna från litteraturstudien. Denna jämförelse ligger till grund för analyskapitlet och används för att besvara studiens syfte.

2.1.4 Källkritik

I denna studie har källkritik tillämpats för att säkerställa att de källor som använts är tillförlitliga och relevanta för undersökningens syfte. Den källkritiska granskningen utgår från de fyra klassiska källkritiska perspektiven: äkthet, tid, beroende och tendens. Äkthet handlar om att avgöra om en källa är vad den utger sig för att vara och om informationen är korrekt återgiven. Tidsaspekten innebär att granska när källan producerades och bedöma hur aktuell informationen är. Beroendekriteriet fokuserar på om källor bygger på varandra eller är självständiga, vilket påverkar trovärdigheten. Slutligen handlar tendens om att identifiera om en källa kan vara vinklad, exempelvis genom personliga intressen, åsikter eller syften som kan påverka framställningen av informationen. Tillsammans används dessa fyra perspektiv för att kritiskt värdera både vetenskapliga källor och annat material som används i studien (SORummet, u.å.).

Äkthet:

Samtliga rapporter kommer från universitet och högskolor via Diva-portal, vilket är en officiell plattform för vetenskapligt material. Detta ökar trovärdigheten.

Tid:

De flesta källorna är relativt nya (2011–2023) och bedöms därför som aktuella. Eftersom

ekonomiska villkor inom elitidrott förändras över tid har fokus lagts på nyare material.

Beroende:

Källorna är huvudsakligen självständiga studentuppsatser och forskningsrapporter. De bygger på egna studier eller sammanställningar, vilket minskar risken för inbördes beroende.

Tendens:

En risk är att uppsatser skrivna av idrottare själva kan ha en viss partiskhet. För att motverka detta användes flera olika typer av material, både forskningsrapporter och artiklar från etablerade medier.

I enkätundersökningen finns viss risk för subjektiva svar eftersom deltagarna själva skattar sin ekonomi och sina upplevelser. Eftersom studiens syfte är att förstå just individers upplevelser bedöms detta ändå som relevant och accepterat inom ramen för undersökningen.

2.2 Metodteori

Studien använder en kvantitativ metod i form av en enkätundersökning. Kvantitativ metod är lämplig när syftet är att samla in data från många personer på ett strukturerat och systematiskt sätt, samt när man vill identifiera mönster, tendenser och samband inom en större grupp (Bryman, 2018). Eftersom denna studie syftar till att belysa ekonomiska risker och konsekvenser för flera längdskidåkare, snarare än att fördjupa sig i enskilda individers berättelser, är enkät som metod väl anpassad till studiens syfte.

Enkäter används ofta inom samhällsvetenskaplig forskning när forskaren vill jämföra svar mellan respondenter och analysera frekvenser eller fördelningar (Trost & Hultåker, 2016). I denna studie består enkäten av både fasta svarsalternativ och skalfrågor. Skalfrågor gör det möjligt att fånga nyanserade upplevelser, exempelvis graden av ekonomisk oro eller upplevd framtidstro, medan fasta svarsalternativ underlättar jämförelser mellan olika respondenter (Bryman, 2018).

Enligt metodlitteraturen finns flera fördelar med att använda enkät som datainsamlingsmetod. En enkät möjliggör insamling av relativt stora datamängder på kort tid, respondenterna kan besvara frågorna när det passar dem, och resultaten blir enkla att sammanställa och analysera statistiskt (Trost & Hultåker, 2016). Metoden är även särskilt användbar när målgruppen är relativt homogen, vilket i detta fall gäller längdskidåkare med erfarenhet av elitsatsning.

Samtidigt finns det också nackdelar med enkätmetoden. Svaren riskerar att bli mer ytliga än vid exempelvis intervjuer, då det saknas möjlighet till följdfrågor eller fördjupning. Det finns även en risk för missförstånd av frågor, samt att urvalet kan bli snedvridet om vissa grupper är mer benägna att svara än andra (Bryman, 2018). Dessa begränsningar har beaktats vid tolkningen av resultaten.

Begreppen validitet och reliabilitet är centrala inom kvantitativ forskning. Validitet handlar om i vilken utsträckning undersökningen verkligen mäter det som avses att mätas (Bryman, 2018). För att säkerställa god validitet har enkätfrågorna i denna studie utformats direkt utifrån studiens syfte och frågeställningar. Reliabilitet avser mätningens tillförlitlighet och om samma undersökning skulle ge liknande resultat vid upprepning (Trost & Hultåker, 2016). Genom att använda tydliga, standardiserade frågor och fasta svarsalternativ har reliabiliteten stärkts.

Sammanfattningsvis bedöms enkät som metod vara väl lämpad för denna studie, då den ger en bred och strukturerad bild av hur ekonomiska risker och konsekvenser upplevs av längdskidåkare på nationell och internationell nivå.

Kap 3. Teoretisk bakgrund

Detta kapitel presenterar den forskning och de teoretiska modeller som används för att förstå de ekonomiska förutsättningarna, riskerna och konsekvenserna för längdskidåkare som satsar på elitnivå. Teorierna en grund för att analysera resultaten från den enkätundersökning som genomförts i studien.

3.1 Ekonomiska villkor inom elitidrott och längdskidåkning

Elitsatsning inom längdskidåkning är starkt beroende av ekonomiska resurser. Sporten är utrustningsintensiv, kräver många tävlingsresor och omfattar regelbundna träningsläger, vilket gör att kostnaderna snabbt kan bli höga. Bromér (2012) beskriver att ekonomin är en av de mest avgörande faktorerna för om unga idrottare kan genomföra eller fortsätta sin satsning. Han understryker att kostnaderna ofta överstiger de inkomster som idrottarna får via klubbar, förbund och sponsorer. Detta leder till att många unga utövare är beroende av stöd från familj, privata sponsorer eller stipendier för att kunna tävla på hög nivå.

I längdskidåkning är ekonomiska barriärer särskilt tydliga eftersom sporten kräver kontinuerlig uppdatering av material, anpassning till nya vallor och investeringar i resor till tävlingar i olika delar av landet och världen. Bergström och Glader (2018) visar att socioekonomisk bakgrund spelar en betydande roll för vilka ungdomar som kan fortsätta sin satsning. Idrottare från familjer med begränsade ekonomiska resurser upplever ofta ett större tryck att avsluta sin karriär tidigare, eftersom det ekonomiska gapet mellan kostnader och intäkter blir för stort.

Sammantaget pekar forskningen på att ekonomiska förutsättningar redan i junioråldern utgör ett avgörande filter som påverkar vilka skidåkare som kan fortsätta mot seniornivå. Detta gör frågan om ekonomiska risker central för förståelsen av hela karriärförloppet.

3.2 Ekonomiska risker och konsekvenser av en elitsatsning

Elitsatsning innebär inte enbart höga kostnader, utan även ekonomiska risker kopplade till utebliven eller begränsad inkomst. Bromér (2012) beskriver att många satsande idrottare under flera år lever med låg eller ingen inkomst, eftersom träningsvolymen och tävlandet gör det svårt att kombinera idrotten med arbete på traditionella villkor. Därmed uppstår en fördröjd etablering på arbetsmarknaden, vilket på lång sikt påverkar pension, löneutveckling och sparmöjligheter.

Ett ytterligare problem är det otydliga inkomstsystem som många idrottare befinner sig i. Gustavsson (2021) visar att idrottares inkomster - exempelvis mindre sponsorpengar, prispengar eller ersättningar - ofta inte ryms inom regelrätta kategorier för beskattning. Idrottare befinner sig därmed i ett gränsland mellan att vara företagare och anställda. Detta skapar osäkerhet kring deklaration, avdrag och trygghetssystem och medför att många har oregelbunden ekonomi utan långsiktig stabilitet. Forskningen beskriver även att idrottare inte omfattas av samma ekonomiska skyddsnät som anställda, vilket innebär ytterligare ekonomiska risker om skador eller sjukdom inträffar.

Ekonomiska risker finns även i form av uteblivna framtida karriärmöjligheter. Många idrottare saknar formell utbildning när karriären är över, vilket leder till svårigheter att etablera sig på arbetsmarknaden (Eriksson & Hermansson, 2011). Detta innebär att de ekonomiska konsekvenserna inte enbart berör den aktiva tiden som idrottare, utan kan få långvariga effekter som påverkar individens privatekonomi långt efter att karriären är avslutad.

3.3 Dubbla karriärvägar: kombinationen av idrott och utbildning

En vanlig strategi för att minska de ekonomiska riskerna är att försöka kombinera idrott med studier. Detta brukar benämnas som "dual career". Fransson (2018) betonar att många unga elitidrottare upplever en stark press att både prestera i sin idrott och klara studierna. Forskningen visar att denna kombination kan vara hållbar på kort sikt, men på lång sikt riskerar student-idrottare att få sämre studieresultat, bristande återhämtning och hög stress.

Under övergången från junior till senior ökar svårigheterna ytterligare. Fransson (2018) beskriver att den ökade träningsmängden ofta gör det nödvändigt att gå ned i studietakt, vilket fördröjer examen och därmed fördröjer individens inträde på arbetsmarknaden. Detta i sin tur påverkar framtida inkomster och karriärmöjligheter negativt.

Dubbla karriärvägar är därför en central teoretisk utgångspunkt för att förstå hur aktiva idrottare försöker hantera de ekonomiska riskerna. Samtidigt visar forskningen att denna strategi inte alltid är tillräcklig för att skapa långsiktig ekonomisk trygghet.

3.4 Teoretiska modeller för att förstå idrottares karriärval och övergångar

För att förstå hur idrottare hanterar sin karriär och de ekonomiska riskerna används olika modeller som beskriver karriärval och övergångar. Nedan presenteras tre modeller som är relevanta för studien.

3.4.1 Social Cognitive Career Theory (SCCT)

Social Cognitive Career Theory (SCCT) är en modell som förklarar hur individers karriärval formas av självtillit, resultatförväntningar och upplevda hinder och möjligheter (Dubbelman, 2020). För idrottare innebär detta att ekonomiska hinder kan påverka val om att fortsätta eller avsluta en elitsatsning. Idrottare med hög självtillit fortsätter ofta trots ekonomiska risker, medan de med lägre tilltro till framtida ekonomiska möjligheter i större utsträckning väljer att avbryta. SCCT är särskilt relevant för denna studie eftersom den kopplar individens motivation och framtidstro till de ekonomiska villkor och risker som omger elitsatsningen.

3.4.2 Holistiska karriärutvecklingsmodellen

Den holistiska karriärutvecklingsmodellen (Stambulova & Wylleman, 2020) betonar att idrottares karriär formas av flera livsområden samtidigt: idrott, utbildning, ekonomi, sociala relationer, och psykiskt välmående. För längdskidåkare är ekonomin en central faktor

eftersom bristande ekonomiska resurser påverkar möjligheten att delta i tävlingar, skaffa utrustning, eller genomföra träningsläger. Modellen visar att ekonomisk stress kan påverka motivation, prestation och långsiktig hållbarhet i karriären. Den används därför i denna studie som ett ramverk för att förstå helheten i idrottarens livssituation.

3.4.3 Karriärövergångsmodellen

Karriärövergångsmodellen (Stambulova & Wylleman, 2020) beskriver de stora övergångar som idrottare genomgår, exempelvis från junior till senior och från aktiv till avslutad karriär. Övergångarna innebär ofta stora psykologiska, sociala och ekonomiska förändringar. Eriksson och Hermansson (2011) visar att många tidigare elitidrottare står utan både utbildning och stabil inkomst efter karriären, vilket gör övergången till arbetslivet svår och ekonomiskt osäker. Modellen hjälper till att förklara varför ekonomiska konsekvenser uppstår vid karriärens slut och varför dessa konsekvenser ofta följer idrottaren under lång tid.

3.5 Sammanfattning av den teoretiska ramen

Den teoretiska genomgången visar att ekonomin utgör en av de mest betydelsefulla aspekterna i en elitsatsning inom längdskidåkning. Forskningen pekar på att: kostnaderna är höga, inkomsterna är låga eller oregelbundna, beskattningssystemet är otydligt, studier är svåra att kombinera med satsning och att övergången till arbetslivet ofta blir problematisk.

De teoretiska modellerna SCCT, den holistiska karriärutvecklingsmodellen och karriärövergångsmodellen ger tillsammans ett ramverk som förklarar hur ekonomiska faktorer påverkar idrottarens val, utveckling och framtida karriärmöjligheter.

Kap 4. Resultat

Detta kapitel redovisar resultaten från den enkätundersökning som genomförts inom ramen för studien. Resultatet bygger på totalt 25 svar från aktiva längdskidåkare i åldrarna cirka 18–32 år. Samtliga respondenter har eller har haft en uttalad elitsatsning inom längdskidåkning och representerar olika tävlingsnivåer, från lokal och nationell nivå till internationella sammanhang såsom världscup, Junior-VM och Ski Classics.

Resultatavsnittet är tematiskt uppbyggt och syftar till att på ett objektivt sätt beskriva respondenternas erfarenheter av de ekonomiska villkor som präglar en elitsatsning inom längdskidåkning. Fokus ligger på kostnader, inkomster, finansiering, ekonomisk trygghet samt hur satsningen påverkat studier, arbete och framtida ekonomiska förutsättningar. Resultaten presenteras i löpande text och kompletteras med diagram där detta bedöms underlätta förståelsen.

4.1 Respondenternas bakgrund och idrottsliga erfarenheter

Respondenterna i undersökningen uppvisar en omfattande och långvarig erfarenhet av längdskidåkning. En tydlig majoritet anger att de har satsat på idrotten under en längre tidsperiod, ofta mellan fem och tio år eller mer. Flera respondenter uppger att de varit aktiva i över tio år, vilket innebär att de har erfarenhet av flera faser i en elitidrottslig karriär, från ungdoms- och juniornivå till senior tävlingsverksamhet.

När det gäller tävlingsnivå framgår det att en stor andel tävlar eller har tävlat på nationell nivå, exempelvis i Bauhaus Cup och SM. Samtidigt har en betydande grupp även erfarenhet av internationella tävlingar såsom världscup, Junior-VM eller långloppsserier på hög nivå. Fördelningen av respondenternas tävlingsnivåer framgår i diagram 1 nedan.

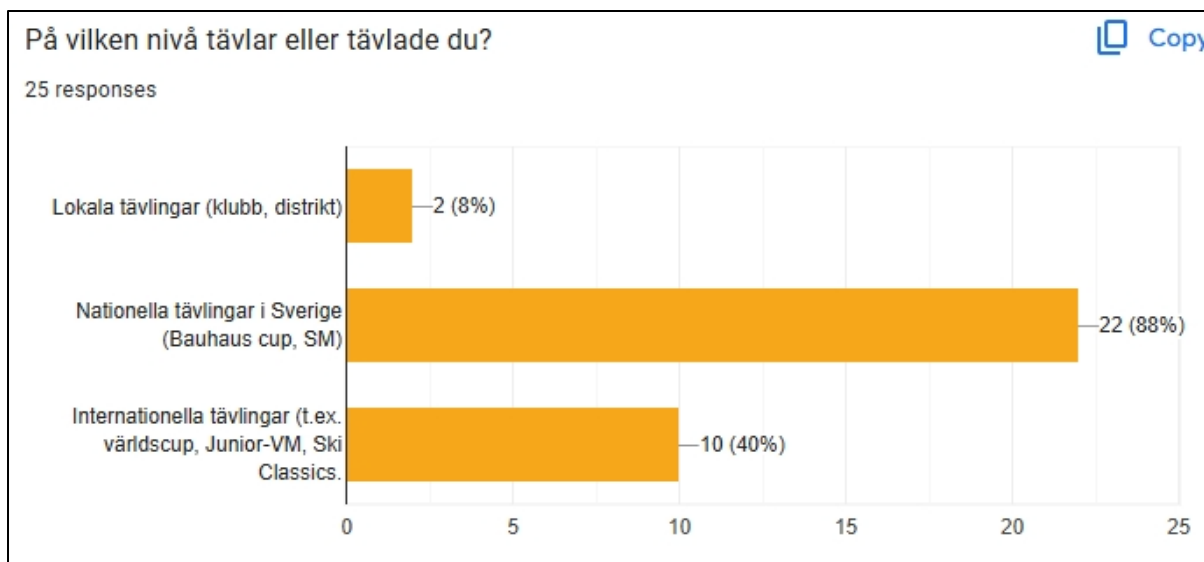

Diagram 1: Respondenternas tävlingsnivå inom längdskidåkning

Sammantaget visar respondenternas bakgrund att urvalet består av individer med god insyn i vad en långvarig och seriös elitsatsning inom längdskidåkning innebär, både ur ett idrottsligt och ekonomiskt perspektiv.

4.2 Ekonomiska förutsättningar för elitsatsning inom längdskidåkning

Resultaten visar tydligt att en elitsatsning inom längdskidåkning är förenad med betydande ekonomiska kostnader. Majoriteten av respondenterna uppskattar sina årliga utgifter till mellan 20 000 och 90 000 kronor. En stor del anger kostnader i intervallet 40 000–60 000 kronor eller 60 000–90 000 kronor per år, medan flera respondenter uppger att deras årliga kostnader överstiger 90 000 kronor. Fördelningen av de uppskattade årliga kostnaderna presenteras i diagram 2 nedan.

Kostnaderna avser bland annat inköp och underhåll av skidutrustning, vallamaterial, tävlings- och träningsresor, boende vid tävlingar och träningsläger samt övriga nödvändiga kostnader. Resultatet visar att även skidåkare som huvudsakligen tävlar på nationell nivå ofta har höga utgifter, vilket indikerar att de ekonomiska kraven uppstår

Diagram 2: Uppskattade årliga kostnader för elitsatsning inom längdskidåkning

tidigt i karriären och inte enbart på internationell elitnivå.

Samtidigt som kostnaderna är höga visar resultaten att inkomsterna kopplade till idrottssatsningen i de flesta fall är begränsade. En stor andel av respondenterna uppger att de inte har någon inkomst alls från sin idrott. Bland dem som har inkomster är det vanligaste intervallet mellan 1 000 och 5 000 kronor per månad. Endast ett fåtal respondenter anger inkomster som överstiger 10 000 kronor per månad. Fördelningen av idrottsrelaterade inkomster framgår i diagram 3 nedan.

Resultatet visar därmed på en tydlig obalans mellan kostnader och inkomster, där majoriteten av de aktiva skidåkarna investerar betydande summor utan att få ekonomisk ersättning som motsvarar satsningens omfattning.

Diagram 3: Månatlig inkomst kopplad till längdskidåkning

4.3 Finansiering och privata ekonomiska resurser

När det gäller finansiering framgår det att idrottssatsningen i stor utsträckning bygger på externa och ofta osäkra finansieringskällor. Det vanligaste finansieringssättet är stöd från föräldrar och familj, vilket förekommer hos en stor andel av respondenterna. Många uppger även att de är beroende av sponsorer samt stöd från klubb eller förbund. Andra förekommande finansieringskällor är eget arbete, studiemedel och i vissa fall prispengar. Fördelningen av finansieringskällor redovisas i diagram 4 nedan.

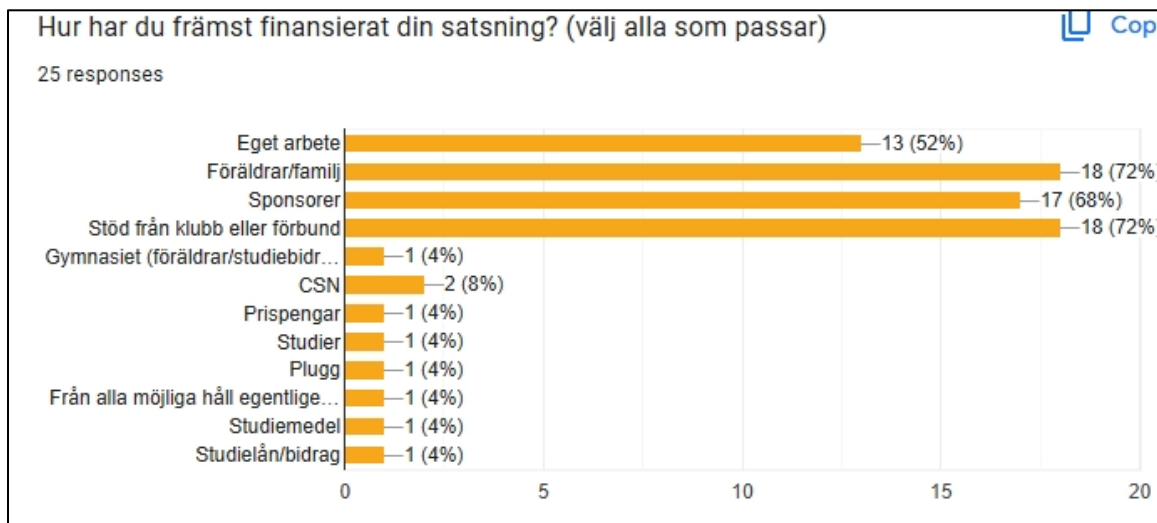

Diagram 4: Finansieringskällor för elitsatsning inom längdskidåkning

En viktig del av den ekonomiska verkligheten framträder även i frågan om användning av sparmedel, lån eller skuldsättning. Cirka 42 procent av respondenterna uppger att de någon gång har behövt använda sparpengar, ta lån eller skuldsätta sig för att kunna fortsätta sin idrottssatsning, medan resterande cirka 58 procent anger att de inte haft behov av detta. Resultatet presenteras i diagram 5.

Diagram 5: Användning av sparmedel, lån eller skuldsättning för att möjliggöra fortsatt satsning

4.4 Påverkan på studier, arbete och vardagsekonomi

En tydlig majoritet av respondenterna uppger att idrottssatsningen har påverkat deras möjligheter att arbeta eller studera. Många anger att de har skjutit upp studier, avstått från arbete eller avstått från andra inkomster som en direkt följd av sin satsning på längdskidåkning. Fördelningen av hur satsningen påverkat studier och arbete redovisas i diagram 6 nedan.

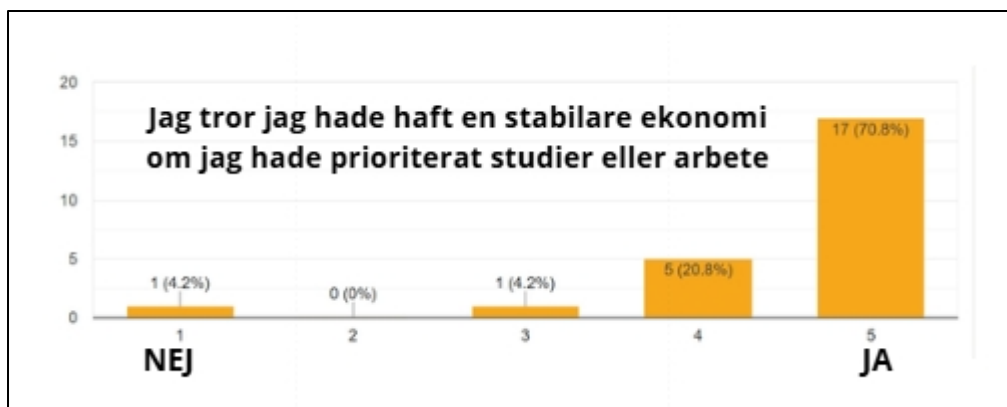

Diagram 6: Påverkan av elitsatsning på studier och arbete.

När respondenterna tillfrågades om deras ekonomiska situation jämfört med jämnåriga som inte satsat på idrott framgår det att en stor andel upplever sin situation som sämre. Samtidigt finns även respondenter som upplever ingen skillnad eller i vissa fall en mer positiv situation. Resultatet visar dock att känslan av ekonomiskt underläge är relativt vanlig bland de tillfrågade skidåkarna.

4.5 Ekonomisk trygghet, begränsningar och framtidsoro

När respondenterna tillfrågades om de känner sig ekonomiskt trygga mitt under en tävlingsäsong svarade cirka 60 procent ja, medan cirka 40 procent svarade nej. Detta visar att en betydande andel av de aktiva skidåkarna upplever ekonomisk otrygghet under perioder då kostnaderna ofta är som högst och möjligheterna till arbete är som mest begränsade. Resultatet framgår i diagrammet här.

Resultaten visar även att ekonomin i vissa fall har fungerat som ett direkt hinder för idrottslig verksamhet. Flera respondenter uppger att de någon gång har behövt avstå från tävlingar, träningsläger eller annan viktig verksamhet på grund av ekonomiska begränsningar. För vissa har detta skett vid enstaka tillfällen, medan andra anger att det inträffat vid flera tillfällen.

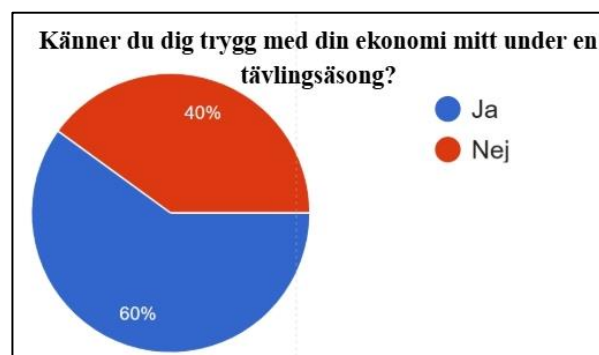

Diagram 7: Upplevd ekonomisk trygghet under tävlingsäsong

När det gäller framtiden visar resultaten att många respondenter upplever oro inför sin framtida privatekonomi som en följd av idrottssatsningen. Samtidigt uppger flera att satsningen har gett dem färdigheter som de anser vara värdefulla på arbetsmarknaden, exempelvis disciplin, ansvarstagande och målmedvetenhet. Respondenternas bedömning av hur idrottssatsningen påverkat deras framtida karriärmöjligheter varierar mellan positiv, neutral och negativ påverkan, vilket visar på stor individuell variation.

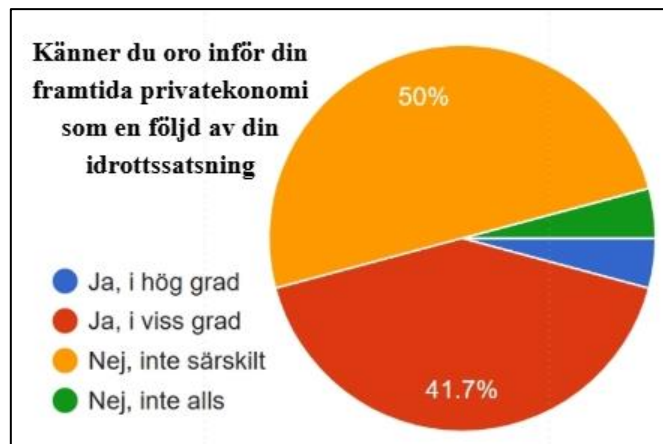

Diagram 8: Oron för sin framtida ekonomi

Avslutningsvis visar resultaten att många respondenter anger att de är sannolika eller mycket sannolika att fortsätta satsa på längdskidåkning även om det innebär fortsatta ekonomiska uppoffringar, samtidigt som en mindre grupp uttrycker osäkerhet eller låg sannolikhet.

Sammanfattning av resultatet

Sammanfattningsvis visar resultaten att elitsatsning inom längdskidåkning präglas av höga kostnader, begränsade idrottsrelaterade inkomster och ett stort beroende av externa finansieringskällor. Satsningen påverkar i hög grad möjligheterna till studier och arbete, och många aktiva upplever både ekonomisk otrygghet och oro inför framtiden. Samtidigt framkommer att en stor andel av respondenterna trots detta är villiga att fortsätta satsa, även när det innebär betydande ekonomiska uppoffringar.

Kap 5. Analys

I detta kapitel analyseras resultaten från enkätundersökningen i relation till studiens syfte, frågeställningar och den teoretiska bakgrund som presenterats i kapitel 3. Analysen syftar till att tolka de ekonomiska mönster och erfarenheter som framträder i resultatet samt att sätta dessa i ett större sammanhang. Fokus ligger på hur ekonomiska risker uppstår under en elitsatsning inom längdskidåkning, hur dessa risker hanteras av individer och vilka långsiktiga konsekvenser de kan få för individens privatekonomi och framtida karriärmöjligheter.

Analysen är strukturerad och gjord utifrån studiens centrala teman: ekonomiska kostnader och inkomster, finansieringslösningar, påverkan på studier och arbete, ekonomisk trygghet samt framtida konsekvenser av idrottssatsningen.

5.1 Ekonomiska risker kopplade till elitsatsning inom längdskidåkning

Resultatet visar att en elitsatsning inom längdskidåkning är förknippad med betydande ekonomiska risker. Dessa risker uppstår främst genom den tydliga obalansen mellan höga kostnader och begränsade eller obefintliga inkomster. Majoriteten av respondenterna rapporterar årliga kostnader som i många fall uppgår till tiotusentals kronor, samtidigt som inkomsterna från idrotten för de flesta är låga eller helt saknas.

Detta bekräftar Bromérs (2012) beskrivning av elitidrott som en ekonomisk investering med osäker avkastning. Till skillnad från en traditionell utbildnings- eller arbetskarriär, där ekonomisk ersättning ofta är relativt förutsägbar, präglas längdskidåkning av stora initiala och löpande kostnader utan garanti för framtida inkomster. Den ekonomiska risken ligger således inte enbart i kostnadernas storlek, utan i osäkerheten kring om satsningen någonsin kommer att generera ekonomisk avkastning.

För unga skidåkare som står inför valet att satsa innebär detta att de redan tidigt tar beslut som kan få långtgående ekonomiska konsekvenser. Resultaten visar att ekonomiska krav uppstår tidigt i karriären och inte enbart på internationell elitnivå. Detta innebär att den ekonomiska selektionen inom sporten påbörjas redan innan åkare når senior elitnivå, vilket

överensstämmer med Bergström och Gladers (2018) slutsats om socioekonomiska barriärer inom längdskidåkning.

5.2 Obalansen mellan kostnader och inkomster som strukturellt problem

Analysen av resultaten visar att obalansen mellan kostnader och inkomster inte är ett individuellt problem, utan ett strukturellt drag inom längdskidåkningen. Endast ett fåtal respondenter uppger inkomster som närmar sig en nivå där de kan täcka sina utgifter, medan majoriteten finansierar sin satsning utan ekonomisk kompensation.

Detta kan förstås i ljuset av Gustavssons (2021) beskrivning av idrottares ekonomiska position som otydlig och osäker. Många skidåkare befinner sig i ett mellanting mellan amatör och professionell, där de förväntas prestera som elitidrottare men saknar de ekonomiska villkor som normalt förknippas med professionellt arbete. Detta skapar en situation där idrotten kräver ett heltidsengagemang, men inte erbjuder motsvarande ekonomisk trygghet.

I jämförelse med en traditionell väg via studier och arbete framstår denna obalans som särskilt problematisk. En individ som väljer arbete eller utbildning erhåller i regel antingen lön eller studiemedel, medan skidåkaren istället investerar både tid och pengar utan garanti för framtida utdelning. Denna skillnad är central för att besvara studiens första frågeställning och visar att elitsatsningen innebär en betydligt högre ekonomisk risk än en traditionell karriärväg.

5.3 Finansiering, beroende och ojämlika förutsättningar

Resultaten visar att finansieringen av elitsatsningen i stor utsträckning sker genom externa resurser, framför allt stöd från föräldrar och familj. Detta indikerar ett tydligt beroendeförhållande, där individens möjlighet att satsa inte enbart avgörs av idrottslig talang, utan även av familjens ekonomiska situation.

Ur ett analytiskt perspektiv innebär detta att längdskidåkning som elitidrott riskerar att reproducera socioekonomiska skillnader. Idrottare med tillgång till ekonomiskt stöd har större möjligheter att fortsätta sin satsning över tid, medan andra riskerar att tvingas avsluta sin karriär trots idrottslig potential. Detta ligger i linje med tidigare forskning som pekar på att

ekonomiska resurser fungerar som ett urvalskriterium inom elitidrott.

Att cirka 42 procent av respondenterna uppger att de behövt använda sparmedel, lån eller skuldsättning förstärker bilden av att idrottssatsningen i många fall sker på bekostnad av individens privatekonomiska trygghet. Detta innebär inte bara en risk under den aktiva karriären, utan kan även få långsiktiga konsekvenser i form av minskat sparande, fördröjt bostadsköp eller ökad ekonomisk stress.

5.4 Elitsatsningens påverkan på studier och arbete

Analysen visar att elitsatsningen i hög grad påverkar respondenternas möjligheter att kombinera idrott med studier och arbete. Många uppger att de har skjutit upp studier eller avstått från arbete, vilket innebär att de går miste om både inkomst och formell utbildning under viktiga år i livet.

Detta kan analyseras utifrån teorin om dubbla karriärvägar (Fransson, 2018). Resultaten visar att även om många försöker kombinera idrott och studier, är denna strategi svår att upprätthålla över tid. Den höga tränings- och tävlingsbelastningen gör det ofta nödvändigt att minska studietakten eller helt prioritera bort arbete.

Konsekvensen blir en fördröjd etablering på arbetsmarknaden, vilket enligt Bromér (2012) är en av de mest betydande långsiktiga ekonomiska riskerna med elitidrott. Jämfört med jämnåriga som valt en traditionell väg riskerar skidåkare att hamna efter i både inkomstutveckling och karriärprogression.

5.5 Ekonomisk otrygghet och dess konsekvenser under den aktiva karriären

Att cirka 40 procent av respondenterna upplever ekonomisk otrygghet under tävlingssäsong är ett centralt analytiskt fynd. Tävlingsssäsongen är ofta den period då kostnaderna är som högst och möjligheterna till arbete som mest begränsade, vilket gör ekonomisk stress särskilt påtaglig.

Utifrån den holistiska karriärutvecklingsmodellen (Stambulova & Wylleman, 2020) kan ekonomisk otrygghet förstås som en faktor som påverkar flera livsområden samtidigt. Ekonomisk stress riskerar att påverka inte bara individens privatekonomi, utan även motivation, återhämtning och prestation. Detta kan i förlängningen påverka idrottslig utveckling och karriärens hållbarhet.

Att ekonomin i vissa fall har hindrat deltagande i tävlingar eller träningsläger visar att ekonomiska begränsningar även kan få direkta idrottsliga konsekvenser. Detta innebär att ekonomiska resurser inte bara påverkar livssituationen vid sidan av idrotten, utan även själva möjligheten att utvecklas som idrottare.

5.6 Framtida privatekonomi och karriärmöjligheter efter idrottskarriären

Studiens andra frågeställning rör hur elitsatsningen påverkar individens framtida privatekonomi och karriärmöjligheter. Resultaten visar att många respondenter upplever oro inför framtiden, särskilt kopplat till ekonomisk stabilitet efter den aktiva karriären.

Detta kan analyseras i relation till karriärövergångsmodellen (Stambulova & Wylleman, 2020). Övergången från aktiv idrottare till arbetsliv innebär ofta en abrupt förändring, där individen går från en stark idrottsidentitet till en osäker position på arbetsmarknaden. För de som saknar utbildning eller arbetslivserfarenhet kan denna övergång bli särskilt problematisk.

Samtidigt visar resultaten att vissa respondenter upplever att idrottssatsningen gett dem värdefulla egenskaper, såsom disciplin och målmedvetenhet. Detta indikerar att konsekvenserna av elitsatsningen inte är entydigt negativa, utan varierar beroende på individens möjligheter att omsätta sina erfarenheter i en ny karriär.

5.7 Varför fortsätter idrottare trots ekonomiska risker?

Ett centralt analytiskt resultat är att många respondenter anger att de är villiga att fortsätta satsa på längdskidåkning trots betydande ekonomiska uppoffringar. Detta kan förstås genom Social Cognitive Career Theory (SCCT), där individens självförtroende och framtidsförväntningar spelar en avgörande roll.

Många idrottare fortsätter sin satsning eftersom de tror på sin utveckling och på möjligheten att nå en nivå där satsningen blir ekonomiskt hållbar. Samtidigt kan detta också förstås som ett uttryck för det som inom ekonomi benämns som ”sunk cost”, där tidigare investeringar i tid och pengar gör det svårt att avbryta satsningen, även när de ekonomiska riskerna är tydliga.

Denna analys visar att ekonomiska beslut inom elitidrott inte enbart är rationella, utan även präglas av identitet, drömmar och social tillhörighet. Detta bidrar till en djupare förståelse av varför ekonomiskt utsatta idrottare ofta väljer att fortsätta sin satsning trots sin ekonomiskt osäkra framtid.

5.8 Samlad analys i relation till studiens syfte

Sammanfattningsvis visar analysen att elitsatsning inom längdskidåkning innebär betydande ekonomiska risker jämfört med en traditionell väg via studier eller arbete. Dessa risker manifesteras genom höga kostnader, osäkra inkomster, beroende av extern finansiering samt en fördröjd etablering på arbetsmarknaden.

Analysen visar även att konsekvenserna sträcker sig långt bortom den aktiva karriären och påverkar individens framtida privatekonomi och karriärmöjligheter. Samtidigt framträder en komplex bild där många idrottare trots detta väljer att fortsätta sin satsning, driven av motivation, framtidstro och idrottslig identitet.

Därmed uppfyller analysen studiens syfte genom att belysa både de ekonomiska riskerna och de långsiktiga konsekvenserna av en elitsatsning inom längdskidåkning, samt genom att sätta dessa i relation till tidigare forskning och teoretiska modeller.

Kap 6. Diskussion

Syftet med denna studie har varit att undersöka vilka ekonomiska risker som är kopplade till en elitsatsning inom längdskidåkning samt hur dessa risker kan påverka individens framtida privatekonomi och karriärmöjligheter. Genom att kombinera enkätresultat med tidigare forskning och teoretiska modeller har studien gett en fördjupad bild av den ekonomiska verklighet som många längdskidåkare befinner sig i. Diskussionen sammanfattar de viktigaste slutsatserna, värderar studiens resultat och sätter dem i ett större sammanhang.

Ett centralt resultat i studien är den tydliga obalansen mellan kostnader och inkomster som präglar elitsatsningen inom längdskidåkning. Många av de tillfrågade åkarna rapporterar höga årliga kostnader samtidigt som inkomsterna från idrotten är begränsade eller helt saknas. Detta innebär att satsningen i praktiken ofta finansieras genom privata medel, familjestöd eller lån. I jämförelse med en traditionell väg via studier eller arbete framstår elitsatsningen därmed som ekonomiskt mer osäker och riskfylld. Resultaten stärker bilden av elitidrott som en investering med osäker avkastning, där utfallet i stor utsträckning är beroende av faktorer som ligger utanför individens kontroll, exempelvis skador, urvalssystem och tillgång till sponsorer.

Studien visar även att ekonomiska resurser spelar en avgörande roll för vilka som har möjlighet att fortsätta sin satsning över tid. Beroendet av familj och externa finansiärer innebär att längdskidåkning riskerar att bli en idrott där socioekonomisk bakgrund får stor betydelse. Detta kan få konsekvenser för idrottens långsiktiga utveckling, då talang och arbetsvilja inte alltid är tillräckliga för att nå elitnivå. I ett bredare samhällsperspektiv väcker detta frågor om jämlikhet och tillgänglighet inom svensk elitidrott.

En annan viktig slutsats är att elitsatsningen påverkar möjligheterna att kombinera idrott med studier och arbete. Många respondenter har valt att skjuta upp utbildning eller avstå från arbete för att kunna prioritera sin idrott. Detta innebär att skidåkare riskerar en fördröjd etablering på arbetsmarknaden, vilket i sin tur kan påverka framtida inkomstutveckling, pensionsrätt och ekonomisk trygghet. Samtidigt visar resultaten att vissa idrottare upplever att satsningen har gett dem värdefulla erfarenheter och egenskaper som kan vara användbara även efter karriären. Detta visar att konsekvenserna av elitsatsningen inte är entydigt negativa,

utan beror på individens möjlighet att omvandla sina idrottsliga erfarenheter till nya sammanhang.

Diskussionen visar också att ekonomisk otrygghet är ett återkommande inslag under den aktiva karriären. För många åkare sammanfaller tävlingssäsongen med perioder av höga utgifter och begränsade möjligheter till arbete, vilket skapar stress och osäkerhet. Detta kan påverka både prestation och välmående, och i vissa fall även leda till att åkare tvingas avstå från tävlingar eller träningsläger. Ekonomin blir därmed inte bara en privat fråga, utan även en faktor som påverkar den idrottsliga utvecklingen.

Trots de ekonomiska riskerna visar studien att många skidåkare väljer att fortsätta satsa. Detta kan förstås som ett uttryck för stark motivation, idrottslig identitet och framtidstro. För många väger drömmen om att lyckas tyngre än de ekonomiska riskerna, åtminstone på kort sikt. Samtidigt kan detta innebära att idrottare underskattar de långsiktiga konsekvenserna av sina val, särskilt om karriären avslutas utan att den ekonomiska investeringen har gett utdelning.

En begränsning i studien är att enkätundersökningen bygger på ett relativt litet urval, vilket innebär att resultaten inte kan generaliseras till alla längdskidåkare i Sverige. Samtidigt består urvalet av individer med lång erfarenhet av elitsatsning, vilket ger studien hög relevans och trovärdighet. Eftersom studien fokuserar på upplevda ekonomiska konsekvenser är svaren till viss del subjektiva, men detta är också en styrka eftersom syftet är att förstå idrottarnas egna erfarenheter och perspektiv.

För framtida studier vore det intressant att genomföra longitudinella undersökningar som följer skidåkare över tid, både under och efter den aktiva karriären. Det skulle även vara värdefullt att jämföra längdskidåkning med andra individuella idrotter för att se om liknande ekonomiska mönster återfinns där. Vidare skulle kvalitativa intervjuer kunna ge en ännu djupare förståelse för hur idrottare resonerar kring sina ekonomiska val.

Sammanfattningsvis visar studien att en elitsatsning inom längdskidåkning innebär betydande ekonomiska risker, särskilt för de många åkare som inte når världseliten. Samtidigt präglas

valet att satsa av stark motivation och framtidstro. Studien bidrar därmed med kunskap som kan vara värdefull både för unga skidåkare som står inför valet att satsa, för aktiva åkare mitt i sin karriär och för beslutsfattare inom idrotten som arbetar med att skapa mer hållbara förutsättningar för elitidrottare.

Kap 7. Källförteckning

Bergström, A. & Glader, P. (2018). *Framgångsfaktorer i svensk skidskytte och längdskidåkning – en jämförelse mellan landslags- och utvecklingsgrupper*. Högskolan Dalarna.

Tillgänglig på: <https://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:1231793/FULLTEXT01.pdf>

Bromér, D. (2012). *Idrott som investering – om ekonomiska villkor och konsekvenser av elitsatsning*. Linnéuniversitetet.

Tillgänglig på: <https://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:421254/FULLTEXT01.pdf>

Dubbelman, L. (2020). *Idrottande elevers dubbla karriärval – en studie baserad på Social Cognitive Career Theory (SCCT)*. Linnéuniversitetet.

Tillgänglig på: <https://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:1492156/FULLTEXT01.pdf>

Eriksson, K. & Hermansson, M. (2011). *Pensioneras vid 30 – vad händer sen? En studie om elitidrottarens karriärövergångar*.

Högskolan i Jönköping.

Tillgänglig på: <https://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:1442119/FULLTEXT01.pdf>

Fransson, E. (2018). *Unga elitidrottarens dubbla karriär – utmaningar och möjligheter*. Göteborgs universitet.

Tillgänglig på: <https://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:421254/FULLTEXT01.pdf>

Gustavsson, A. (2021). *Svenska idrottsstjärnors flytt till skatteparadis – en rättslig analys av idrottsutövarens beskattning*. Uppsala universitet.

Tillgänglig på: <https://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:1679776/FULLTEXT02.pdf>

Stambulova, N. & Wylleman, P. (2020). *Holistic Athletic Career Model & Career Transition Theory*.

International Journal of Sport Psychology.

Rapporter

Svenska Skidförbundet. (2023). *Svensk tjej- och damskidåkning – uppföljning och utveckling*.

Tillgänglig på: [231109 Svensk tjej- och damskidåkning - Rapport.pdf](https://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:231109/Svensk_tjej-_och_damskid_åkning_-_Rapport.pdf)

Tidningsartiklar

Elwin, C. (2023). "Världscupåkare lever på 7 000 i månaden." *Svenska Dagbladet*, 15 december 2023.

Tillgänglig på: <https://www.svd.se/a/KnrPwM/varldscupakare-lever-pa-7000-i-manaden>

Kap 8. Bilagor

Bilaga 1: Enkätundersökning – Ekonomiska risker vid elitsatsning inom längdskidåkning

Denna enkät användes för att samla in data till gymnasiearbetet *Vad kostar drömmen? En analys av de ekonomiska riskerna med att satsa på en karriär inom längdskidåkning utan att nå världseliten.*

Enkäten genomfördes via Google Forms och riktade sig till aktiva och tidigare aktiva längdskidåkare. Samtliga svar har behandlats anonymt.

Del 1: Bakgrundsfrågor och ekonomiska förutsättningar

Namn (frivilligt och visas ej i arbetet)

Hur gammal är du? (öppen fråga)

Hur länge har du satsat/satsade du på längdskidåkning?

- Mindre än 2 år
- 2–5 år
- 5–7 år
- 7–10 år
- 10 år eller mer

Är du:

- Aktiv skidåkare just nu
- Har varit aktiv men slutat
- Planerar att börja satsa seriöst

På vilken nivå tävlar eller tävlade du?

- Lokala tävlingar (klubb, distrikt)
- Nationella tävlingar i Sverige (Bauhaus Cup, SM)
- Internationella tävlingar (t.ex. världscup, Junior-VM, Ski Classics)

Hur mycket uppskattar du att din satsning på längdskidåkning kostar per år (utrustning, tävlingar, resor, läger)?

- Mindre än 20 000 kr
- 20 000–40 000 kr
- 40 000–60 000 kr
- 60 000–90 000 kr
- 90 000 kr eller mer

Hur har du främst finansierat din satsning? (flera svar möjliga)

- Eget arbete
- Föräldrar/familj
- Sponsorer
- Stöd från klubb eller förbund
- Annat (öppen ruta)

Hur mycket får du ungefär i månaden i inkomst kopplad till din idrott (t.ex. bidrag, sponsring, prispengar)?

- 0 kr
- 1 000–5 000 kr
- 5 001–10 000 kr
- Mer än 10 000 kr

Har din idrottssatsning lett till att du: (flera svar möjliga)

- Skjutit upp studier
- Avstått från arbete
- Avstått från andra inkomster
- Inget av ovanstående

Har du någon gång behövt ta lån, använda sparpengar eller skuldsätta dig för att kunna fortsätta satsa?

- Ja
 - Nej
-

Del 2: Upplevelser av ekonomi och framtid (skala 1–5)

Skala där 1 = instämmer inte alls och 5 = instämmer helt.

- Jag tror att jag hade haft en stabilare ekonomi om jag prioriterat studier eller arbete.
 - Min nuvarande ekonomiska situation är sämre än jämnårigas som inte satsat på idrott.
 - Idrottssatsningen har gett mig färdigheter som är värdefulla på arbetsmarknaden.
 - Jag ångrar de ekonomiska uppoffringar jag gjort för idrotten.
-

Del 3: Ekonomiska begränsningar och framtid

Har ekonomin någon gång hindrat dig från att delta i tävlingar, träningsläger eller annan viktig verksamhet?

- Ja, ofta
- Ibland
- Någon enstaka gång
- Aldrig

Har din satsning påverkat dina möjligheter att arbeta vid sidan av idrotten?

- Ja, mycket
- Ja, lite
- Nej

Känner du dig trygg med din ekonomi mitt under en tävlingssäsong?

- Ja
- Nej

Hur bedömer du att din idrottssatsning påverkar dina framtida karriärmöjligheter utanför idrotten?

- Mycket negativt
- Något negativt

- Ingen skillnad
- Något positivt
- Mycket positivt

Känner du oro inför din framtida privatekonomi som en följd av din idrottssatsning?

- Ja, i hög grad
- Ja, i viss grad
- Nej, inte särskilt
- Nej, inte alls

Hur sannolikt är det att du fortsätter satsa på idrotten även om det innebär ekonomiska uppoffringar?

- Mycket osannolikt
- Osannolikt
- Osäker
- Sannolikt
- Mycket sannolikt